

Hayvan İzlerinin Peşinde

Bazen doğadaki canlıları fark etmek zordur. Oysa canlılar yuva yaparken, yemek yerken ya da bir yerden bir yere giderken arkalarında ipuçları bırakır. Bu ipuçlarını görmek için çok uzaklara gitmenize gerek yok. Nereye bakacağınızı bilmeniz yeterli.

Bu yazımızı okuyunca hayvanların bıraktığı bu ipuçlarını tanıyabilecek, çevrenizdeki doğal yaşam konusunda daha çok bilgi sahibi olacaksınız.

Dikkatli bakın!

Biraz dikkat ederseniz çevrenizde ne çok hayvan yaşadığını fark edip şaşırırsınız. Kirpiller sindirilmemiş böcek parçalarıyla dolu olan kakalarını çimenlerin arasına yapar. Salyangozlar duvarda bir yukarı bir aşağı ilerlerken arkalarında sümüksü bir iz kalır. Göletin kıyısındaki çamurda yaban ördekleri ve kazlar perdeli ayak izleri, gri balıkçılar ve su tavuklarıysa perdesiz ayak izleri bırakır. Öte yandan çamurun üzerindeki iz dört ya da beş parmaklı bir patiye benziyorsa, buradan büyük bir ihtimalle memeli bir hayvan geçmiştir.

Köpek ayak izi

Bitkilerin üzerinde de hayvanların izlerini görmek mümkündür. Pek çok bitkide çiğneme ya da ısırık izleri bulunur. Kışın ağaç kabukları bile hayvanlar için bir besin kaynağı olur. Bu nedenle kışın ve ilkbaharda küçük dallarda ve fidelerde ısırık izleri görülebilir. En belirgin ısırık izleri tavşanlara ve kemirgenlere aittir. Bu hayvanların ön dişleri büyüktür. Bu dişlerin bıraktığı izler birbirine paralel iki oyuk gibi görünür. Sincaplar ya da diğer kemiriciler tarafından kabukları kırılmış yemiş kalıntıları da doğada bulabileceğiniz ipuçları arasındadır.

Böcekler de yapraklarda ısırık izleri bırakır. Bu izler bazen yaprak kenarlarında tırtık bazen de iç kısımlarda delik şeklindedir. Ağaç kabuklarının altında da böcek izlerine rastlayabilirsiniz. Kuru bir dalın üzerindeki kabuğu koparıp içine baktığınızda ısırıklardan oluşan tünelleri görebilirsiniz.

Ağaç kabuklarında görebileceğiniz izlerden bir diğeri de sürtünme izidir. Örneğin, erkek geyikler yazın sonuna doğru boynuzlarını ağaçlara sürter. Bu, ağaçların kabuklarının soyulup dökülmesine neden olur.

Evim, güzel evim!

Pek çok hayvan kendisi ya da yavruları için yuva yapar. Bu yuvalar da hayvanların varlığının kanıtıdır. Çalıların ve küçük ağaçların altında ya da yamaçların kenarlarında tavşan yuvalarının girişlerini görebilirsiniz. Toprak üzerindeki tepecikler civarda köstebeklerin dolaştığının bir göstergesi olabilir. Sincapları da ağaç kovuklarındaki yuvalarına girip çıkarken görebilirsiniz.

Kurbağa yumurtası

Dikkatinizi çekecek bir diğer şey de hayvanların yumurtalarıdır. Kurbağa ve semender gibi iki yaşamlıların yumurtaları genellikle jelimsi bir yapıyla çevrili halde su yüzeyinde bulunur. Bitki gövde ve yapraklarındaysa daha çok böcek, örümcek, sülük ve salyangoz yumurtalarını görebilirsiniz.

Geride bırakılanlar

Hayvanların dolaştığı yerlerde tüy, kabuk ve dışkı gibi izlere rastlamak da mümkün. Hayvan izlerini inceleyen uzmanlar bir yerdeki dışkıları bakarak orada hangi hayvanların yaşadığını anlayabilir. Bu sizin için zor olabilir, ama bir solucanın ilginç dışkısını gözden kaçırmanız mümkün değil. Solucanlar yerin altında toprağı yiyerek tünel kazar. Sonra da dışkılarını genellikle topaklar halinde toprak yüzeyine yaparlar. Yedikleri toprak her ne kadar sindirim sistemlerinden geçmiş olsa da dışkıları yine toprak görünümündedir.

Solucan dışkısı

Geyik dışkısı

Pelet adı verilen hayvan kusmuğı da civarda baykuş, kartal ya da atmaca gibi yırtıcı kuşların varlığını gösterir. Baykuşlar avlarını bütün olarak yutar, bunları midelerinde sindirir ve sindiremedikleri kısımları da pelet halinde kusar. Oval şekilli peletlerin içinde ağırlıklı olarak kıl, tüy ve kemik bulunur. Peletler bize baykuşun nerede yaşadığı ve ne yediğı hakkında bilgi verir. Ormanda gezinirken bir pelet görürseniz başınızı kaldırıp altında bulunduğunuz ağacın dallarına dikkatlice bakın! O ağaca konmuş bir baykuş görebilirsiniz.

Dışarıda keşfedilmeyi bekleyen öyle çok iz var ki. Bakalım siz nasıl izler ve işaretler bulacaksınız?

Baykuş peleti

